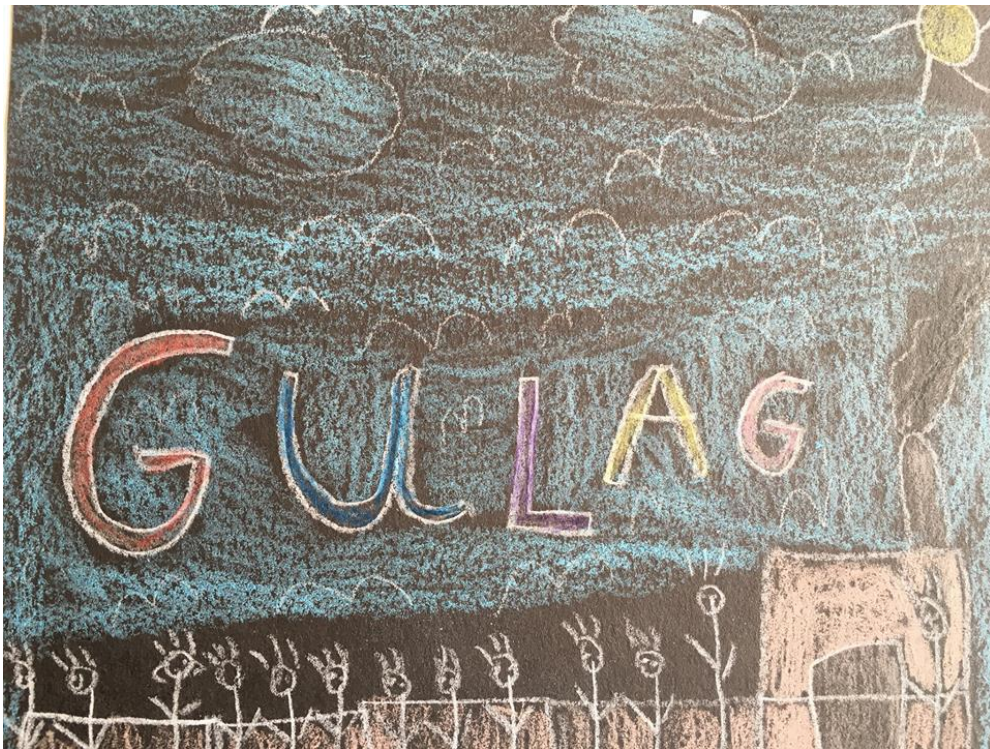

„A MI GULAGUNK”

Projekt-tervezet az emléknapi megünneplésére oktatási segédanyagokkal

Készítette: Iván Lászlóné

történelem - rajz szakos mestertanár

Kaposvári Szakképzési Centrum

Jálics Ernő Szakképző Iskolája

Kadarkút

2017.01.29.

Tartalomjegyzék

- 1.A projekt célja**
- 2. A projektnapok részletes beosztása**
- 3. A foglalkozások vázlatos bemutatása**
- 4. A kutatómunkák leírása**
- 5. A kiállítás anyagai**
- 6. Mellékletek**
 - 6.1. Óratervek, projekttervek**
 - 6.2. A könyvtári feladatok elemei**
 - 6.3. Az internetes vetélkedő anyaga**
 - 6.4. Forgató (s) könyv**

A projekt célja

Sokfélék vagyunk. Mindenkinek van saját öröksége, amihez ragaszkodik. Napjainkban – és ez az iskolában különösen megmutatkozik- az emberek egyre türelmetlenebbek egymással. Nem tudják elfogadni mások értékeit, kultúráját és egyre inkább terjed a „nemtörődöm” magatartás. A mai ifjúságot sokszor éri az a vád, hogy senkihez és semmihez nem kötődik. A projekttel szeretném elérni, hogy ismerjék fel: tisztelniük kell saját nemzeti örökségüket, múltjukat. Ismerjék fel, hogy döntéseket kell hozniuk, amelyek jelentősen befolyásolhatják saját, illetve majd gyermekiek és unokáik jövőjét. Nem általánosságban közelítjük meg a témát, hanem olyan aspektusokból, amelyek a tanulók életkorához, képességeihez, érdeklődéséhez közel áll, nem utolsósorban pedig a lakóhelyük közelében élt GULAG - túlélők szemszögéből. Mindenkihez vezet valamilyen út! Célunk elsősorban az emlékezés, a főhajtás. Nem szándékunk hullahegyek bemutatása. Megközelítésünk alapja az, hogy ezek az emberek évtizedekig itt éltek közöttünk úgy, hogy erről senkinek nem beszélhettek, illetve nem akartak, mert az a szenvedés, amit átéltek szavakkal nem kifejezhető. illetve a kor, amelyben megöregedtek ezt nem engedte.

A kollégák és a diákok bevonása a programba

A program során az összes tanulót „mozgósítjuk”. Lesznek olyanok, akik a kutatómunkában fognak dolgozni, lesznek, akik az osztálymunkákban, alkotódélutánokon, lesznek, akik a kiállítás-rendezésben, stb. Ugyanez vonatkozik a kollégákra is. Sokan lesznek olyanok, akik a háttérmunkákat végzik: szülők, nagyszülők, könyvtáros, informatikus, akik sok segítséget tudnak adni a források felkutatásában, nyomtatásban, sokszorosításban, informatikai problémák megoldásában. Mindenkinek körülhatárolt feladata lesz, illetve önként is vállalhat plusz feladatokat, és ami fontos: mivel sokrétű és sokszínű iskola vagyunk, mindenki a képességeinek megfelelő feladatot kap. A GULAG, mint téma előkerül ugyan a történelemtanítás során, de nem kellő hangsúllyal. Idő hiányában kevés lehetőség van a téma mélyebb értelmezésére, feldolgozására. Ezen szeretnénk változtatni olyan módon, hogy megismertetjük tanulóinkkal azokat a tényeket, információkat, melyek során reális kép alakul ki bennük arról, hogy több százezer honfitársunk is megjárta a gulagot.

A projektpedagógia alkalmazásával célunk, hogy a tanulás/téma iránt motiválatlan tanulók érdeklődését felkeltsük és élményszerűvé „varázsoljuk” az oktatást.

A tanulmányi kirándulás során, kézen fogható élményt és tudást szeretnénk nyújtani a gyerekeknek. A kooperatív tanulásszervezés és a projektoktatás előnyeit szem előtt tartva (a nehézségek vállalása mellett tudásának megfelelő feladatot kapja (lásd: tanulásban akadályozottak)

Visszajelzések

Pozitív visszajelzésekre számítunk, mivel a program megjelenik az iskola honlapján, fb-oldalán és a könyvtár fb-oldalán is. Mivel iskolánk a Kaposvári Szakképzési Centrum tagintézménye, számítunk a többi 10 iskola érdeklődésére is. Az elkészült oktatási segédanyagokat akár továbbképzések, akár szakmai konzultációk keretében szívesen megosztjuk a kollégákkal.

Az emléknap tapasztalatainak beépítése a GULAG-gal kapcsolatos további oktatási tevékenységébe

Mindig van mit tanulni, mindig van min csiszolgatni. Ott és akkor derül ki, melyek azok a témák, feladatok, melyeket a tanulók szívesen végeznek. A feladatok, kidolgozott anyagok később felhasználhatók a tanítási órákon akár önálló projektként, óraként, akár részleteket kiragadva. A program elemeit, mint jó gyakorlatot használhatják majd más kollégák is.

A projekt rövid leírása

A középtávú (háromnapos) projektmunkát egy kultusz kutatás előzi meg, a Terror Házában történő látogatás segítségével. A három nap alatt igénybe vennénk az órarendben szereplő összes magyar, történelem, társadalomismeret, matematika, idegen nyelv, fizika, földrajz és rajz órát. Mivel a mi iskolánk vendéglátós iskola, fontosnak tartottuk a téma szakmai aspektusait is (élelmiszerismeret, cukrászat). Természetesen a gyerekeknek - ha szükséges és nem elég a tanóra - segítséget nyújtunk a délutáni közös munkákhoz is.

Megadjuk a feladatokhoz elengedhetetlen szakirodalmi segítséget, de teret hagyunk a saját ötleteknek és kutatómunkának.

A projektnapok részletes beosztása

egysé- gek	javasolt időtartam	feladatok/tevékenység	munkáltatási lehetőségek	egyéb	eszkö- zök
I.	1-2 nap (a projektnapok előtti hetekben)	a kirándulás megszervezése és lebonyolítása <u>előzetes tevékenységek:</u> 1. tanulmányi kirándulás a Terror Házába 2. feladatlap kitöltése a látottak alapján (1. sz. kutatócsoport) 3. interjú készítése (2. sz. kutatócsoport) 4. a projektnapok programjának közzététele, szórólapok, plakátok gyártása (3. sz. kutatócsoport) 5. riporterek munkában (4. sz. kutatócsoport)	pármunka, csoportmunka csoportmunka	szempontok megbeszélése	fényké- pező- gép, toll, füzet
II.	1. projektnap	1. reggel: rövid megemlékezés az iskola zsibongójában és a napi program ismertetése 2. önálló alkotómunkák 3. tanórai témafeldolgozások 4. délután: filmvetítés	egyéni munka frontális és csoportmunka	Sára Sándor dokumentum- filmje	számító- gép projek- tor
III.	2. projektnap	1. tanórai témafeldolgozások (második rész) 2. a fotókiállítás anyagának összerendezése, a kiállítás teljes formába öntése 3. könyvtári vetélkedő 4. internetes vetélkedő	egyéni, pármunka, csoportmunka	kooperáció a könyvtárral	üveglá- pok, karto- nok, tárlók, ragasztó
IV.	3. projektnap	1. ünnepélyes kiállítás-	csoportmunka	sajtó meghívása	számító-

		megnyitó 2. feladatlap kiértékelése 3. kiállítás megtekintése, díjazottak jutalmazása 4. a forgató (s) könyv bemutatása			gép
--	--	--	--	--	-----

A foglalkozások vázlatos bemutatása

1.ÖNÁLLÓ ALKOTÓMUNKA: ÉLET A GULÁGON

Előzetes információk és képek alapján a tanulók elkészítik munkáikat a megadott címek alapján. Ezek a munkák lehetnek rajzok, képregények, versek, esetleg rövid novellák.

2. KUTATÓMUNKA TERMÉKEINEK BEMUTATÁSA:

A tanulók tanórákon bemutatják a kutatások eredményeit. Ezekből készíthetnek fotókat, füzetet, PP-bemutatót is. A bemutatókat a többiek véleményezhetik, esetleg vitázhatnak is.

3. A KIÁLLÍTÁS ANYAGÁNAK VÉGSŐ FORMÁBA ÖNTÉSE:

Itt jelennek meg azok a fotók, amelyeket a kutatások és a kirándulás során készítettek, azok az irodalmi és képzőművészeti alkotások, amelyeket az önálló alkotások során készítettek.

4.SZAVAZÓRENDSZER, KÖNYVTÁRI FELADAT:

A szavazórendszerbe, könyvtári feladatba bevonhatjuk azokat a tanulókat, akik nem vesznek részt a kiállítás anyagának összeállításában, illetve az alkotótevékenységben.

5. KIÁLLÍTÁSMEGNYITÓ:

A projektnapok zárásaként kiállítás az elkészült munkákból:

- fotók
- képzőművészeti alkotások
- irodalmi alkotások
- füzetek
- PP-bemutatók folyamatosan a kiállítás megnyitóján, illetve a kiállítás ideje alatt

A kutatómunkák leírása

1. **kutatócsoport:** a tanulók feladatlapot kapnak, amelynek kérdései a Terror Háza Múzeumban látottakhoz kapcsolódnak. A múzeumban összegyűjthetnek szórólapokat, különféle információs anyagokat, készíthetnek fotókat.
A kutatás után az összegyűlt anyagokból, információkból PP-bemutatót - esetleg kisfilmet, vagy animációt is készíthetnek.

2. **kutatócsoport:** a tanulók előzetes egyeztetés után felkeresik azokat az embereket, akik túlélők rokonai és interjút készítenek velük. A kutatáshoz felhasználhatják a könyvtár, internet-adta lehetőségeket, de felkereshetik a polgármesteri hivatalt is. Jegyzeteket készítenek és lemásolhatják a kapott fényképeket is.
3. **kutatócsoport:** az ő feladatuk lesz a háttérmunkák grafikai megvalósítása, reklámanyagok, szórólapok, plakát készítése és sokszorosítása
4. **kutatócsoport:** a tanulók riporterekké lépnek elő, ugyanis ki kell deríteniük, ki mit tud a gulágról. Az utcai járókelőket kell megszólítaniuk. Tapasztalataikról jegyzeteket, statisztikát kell készíteniük.(esetleg grafikont)

A kiállítás elemei:

-fotók

-a fotók-ihlette grafikák, festmények, montázsok, installációk

-a kutatómunkák füzetei

-PP -bemutatók

Mellékletek

Projektterv (Magyar)

Feladat:

- A tanulók ismerkedjenek meg a gulag táborok létrejöttének történetével, a tábori élet jellegzetességeivel
- A magyar irodalomban jelentős, gulag táborokat megjárt írók pályaképével történő ismerkedés
- Interjúk feldolgozása
- Nemzeti múltunkban való kutakodás, a múlt ezen szakaszának megismerése

Tervezett idő: 2 tanóra (magyar): 90 perc

Munkaforma: csoportos (kooperatív csoportszervezés), frontális

Kiemelt készségek, képességek: Anyaggyűjtés, elrendezés, szövegértés, szempontok szerinti információkeresés, olvasás, információfeldolgozás, kommunikációs készség, együttműködési készség, tolerancia fejlesztése, dramaturgia fejlesztése, térképészeti ismeretek

Tárgyi feltételek: a csoportok munkáját segítő kérdéssorok, internet, megadott szövegek, csomagolópapír, gyurmaragasztó, színes ceruzák, festék, projektor, nyomtató

Az osztályban kialakított csoportok kihúzzák az egyes feladatokat. Minden csoport megkapja a feladatához kapcsolódó segítséget: szövegek, a keresett információk fellelhetőségének lehetőségei, feladatlapok, kérdések, stb.. A csoportok külön-külön kapnak egy csillagábrát, amelyben ki kell tölteniük az ő csoportjukra vonatkozó megfelelő részt. Ezt a csillagábrát felhelyezzük a táblára is, és a csoportbeszámolók alatt a megoldott részfeladatokat (kitöltött részeket) felírjuk a táblán látható ábrába is. Ezzel elkészítjük az adott projektnap összefoglalását.

A csoportok egyéni felkészülése után minden szóvivő ismerteti az általuk megtanultakat az osztály többi tagjával. Ebben a feladatban javasoljuk a gyerekeknek, hogy osszák fel egymás között az egyes részterületeket, így a csoport minden tagja megnyilatkozhat az osztály előtt. Beszámolójukat ismételten kísérheti illusztráció vagy kivetítés. A csoportbeszámolók meghallgatása után közösen összegezzük a hallottakat (a csillagábra segítségével) és értékeljük a csoportok teljesítményét felkészültségét. A csoportokon belüli egyéni értékelések

szintén rendkívül fontosak, hiszen az esetleges kritikák építő jellegűvé válhatnak az egyének számára, a dicsérek pedig további motivációt nyújtanak.

Az 1. csoport feladata:

- A Gulag szó jelentése
- A táborok kialakulásának előzményei
- A Gulag-rendszer létrehozása
- A táborok célja
- A táborrendszer felszámolása
- Magyar vonatkozások

Készítsen a csoport beszámolót a megadott témában, írhatják csomagolópapírra, készíthetnek PowerPoint bemutatót, képek segítségével illusztrálják előadásukat

Cél: Átfogó, könnyen áttekinthető előadások létrehozása, ismeretszerzés, szóban történő előadás gyakorlása, kommunikációs készség fejlesztése

Felhasználható segítség, amit a pedagógus megad:

- gulag.hu
- <https://hu.wikipedia.org/wiki/Gulag>
- http://mult-kor.hu/kereses.php?submit_type=&q=gulag&submit=keres%C3%A9s
- <http://home.hu.inter.net/kortars/0202/stark.htm>
- https://www.mozaweb.hu/Lecke-TOR-Tortenelem_8-Elet_a_gulagon_Olvasmany-102028

Természetesen, ha a tanulóknak vannak más ötleteik a gyűjtőmunkához, azokat is felhasználhatják.

A 2. csoport feladata:

A csoport feladata Rózsás János pályaképének feldolgozása, a vele készült riport elolvasása, értelmezése, szerepjáték formájában az interjú előadása társaik számára, műveiből bibliográfia létrehozása

Felhasználható segítség, eszközök, amit a pedagógus megad:

- https://hu.wikipedia.org/wiki/R%C3%B3zs%C3%A1s_J%C3%A1nos
- <http://www.alon.hu/rozsas-janos-visszaemlekezesei-gulag-taborokrol>

A 3. csoport feladata:

A csoport feladata Karig Sára és Lengyel József pályaképének feldolgozása, válogatás készítése Karig Sára verseiből, verseinek képvers formában történő átdolgozása, melyeknek tükrözniük kell a versek tartalmát, a gulag táborok bemutatása a versekből szerzett információk alapján

Felhasználható segítségek:

- https://hu.wikipedia.org/wiki/Karig_S%C3%A1ra
- <http://mek.oszk.hu/02600/02674/02674.htm>
- <http://dia.pool.pim.hu/html/muvek/GERGELY/gergely00678/gergely00716/gergely00716.html>
- [https://hu.wikipedia.org/wiki/Lengyel_J%C3%B3zsef_\(%C3%ADr%C3%B3zs%C3%A1s_J%C3%A1nos\)](https://hu.wikipedia.org/wiki/Lengyel_J%C3%B3zsef_(%C3%ADr%C3%B3zs%C3%A1s_J%C3%A1nos))
- <http://mek.oszk.hu/01100/01149/html/lengyej.htm>

A 4. csoport feladata:

Élet a Gulagon: Bőtz Józsefnével (túlélő) készült interjú feldolgozása, a tábori élet jellemzőinek kigyűjtése, Alekszandr Solzsenyicin: A Gulag szigetvilág című művéből kiemelt részletek elolvasását követően illusztráció készítése a tábori életről. Térkép rajzolása, melyen jelölni kell az egyes táborok földrajzi elhelyezkedését.

Felhasználható segítségek:

- A riport kinyomtatva
- Alekszandr Solzsenyicin: A Gulag szigetvilág című művéből kiemelt részletek
- Internet

Óraterv (fizika)

Az óra témája: Sebesség, térfogat, tömeg, munka, energia

Az óra cél- és feladatrendszere: Az óra része a „Gulag” projektnek. Célja, hogy a tanulók ne csak a történelem óra keretében találkozzanak a munkatáborok világával, hanem más műveltségi területekhez kapcsolódva is megismerkedjenek az ott történt valós folyamatokkal.

Az óra menete:

1. Szervezési feladatok (2p)
2. Ismétlés (a hosszúság, tömeg, sűrűség, energia fogalmának felelevenítése a használatos mértékegységek áttekintése (10p)
3. A kijelölt feladat feldolgozása (25p)
4. Összefoglalás, tapasztalatok, konklúziók (5p)
5. Házi feladat kijelölése (3p)

Feladat

Oroszország egyik legnagyobb problémája, hogy északi határa az év felében a jég foglya. A Jeges-tenger útját állja a hajóforgalomnak, lehetetlenné teszi az északi kikötők megközelítését és használatát. A Fehér-tenger a Jeges-tenger egyik beltengere. A tenger keleti partján fekszik Arhangelszk kiemelkedő fontosságú kikötő. (napjainkban az orosz flotta bázisa) Jégtörő hajók kellenek ahhoz, hogy az északi hajózási útvonal járható maradjon. Ezért Sztálin elhatározta, hogy csatornát, építtet a „Gulag” táborok foglyaival. A Fehér- és a Balti-tengert összekötő 225 km-es Sztálin-csatornát (Belomorkanal) 280 ezer fogoly 20 hónap alatt építi meg (1931-1933) A csatorna megépítésével a több mint 5000 kilométeres út így kb. 800 kilométeresre csökken. 1933. május 28-án megnyílt a csatorna, dicsőségét mégsem zengték, mert a költségek csökkentése érdekében a tervezett 5,5 méter mélység helyett csak 3-3,5 méter mély lett. Így használhatatlanná vált a tengeri hajók számára, amelyek döntő többségének a merülési mélysége meghaladta a három és fél métert.

- a) Mekkora volt az „építési sebesség” m/nap egységben?
- b) Hány m^3 földet mozgattak meg összesen, ha a 3,5m mélységgel számolunk? (az átlagos szélesség 15m)
- c) Hány m^3 földet mozgattak volna meg, a szükséges mélység esetén?
- d) Hány tonna földet mozgattak meg, a foglyok, ha $1,5\text{g}/\text{cm}^3$ átlagsűrűséggel számolunk?
- e) Ha 1m^3 föld mozgatásához átlagosan 40000J munka szükséges, akkor egy fogoly egy nap alatt átlagosan hány J munkát kellett, hogy végezzen?
- f) A végzett munkának mekkora a kalória egyenértéke?

Megoldások

- a) Adatok: $s=225\text{km}=225000\text{m}$
 $t=20\text{hónap}=20*30=600\text{nap}$

$$v=?$$

$$v=\frac{s}{t}=\frac{225000\text{m}}{600\text{nap}}=375\text{m/nap}$$

- b) Adatok: $a=225\text{km}=225000\text{m}$
 $b=3,5\text{m}$
 $c=15\text{m}$

$$V=?$$

Ha a kitermelt földet egy nagy téglatesthez hasonlítjuk, akkor alkalmazhatjuk a téglatest térfogatánál megismert számítási képletet.

$$V=a*b*c=225000\text{m}*3,5\text{m}*15\text{m}=11812500\text{m}^3$$

- c) Adatok: $a=225\text{km}=225000\text{m}$
 $b=5,5\text{m}$
 $c=15\text{m}$

$$V=?$$

Az előző gondolatmenetet alkalmazva:

$$V=a*b*c=225000\text{m}*5,5\text{m}*15\text{m}=18562500\text{m}^3$$

- d) Adatok: $V=11812500\text{m}^3$
 $\rho=2\text{g/cm}^3=2000\text{kg/m}^3$

$$m=?$$

A sűrűség ismeretében kiszámíthatjuk a fölmennyiség tömegét.

$$\rho=\frac{m}{V}\rightarrow m=\rho*V=2000\text{kg/m}^3*11812500\text{m}^3=23625000000\text{kg}=23625000\text{t}$$

Tehát a megmozgatott föld tömege $m=23625000\text{t}$

- e) Adatok: $1\text{m}^3\rightarrow40000\text{J}$
 $V=11812500\text{m}^3$
 $N=280000$ (fogoly)
 $n=600\text{nap}$

$$W_a=?$$

Egy fogoly által egy nap alatt végzett átlagos munkát megkapjuk, ha az összes szükséges munkát elosztjuk a foglyok és munkanapok szorzatával.

Az összes végzett munka: $W_{\delta}=11812500\text{m}^3*40000\text{J/m}^3=472500000000\text{J}=472500\text{MJ}$

$$W_{\dot{a}}=\frac{472500000000}{280000\times 600}=2812\text{J}$$

f) Adatok: $1\text{cal}=4,2\text{J}$

$$W_{\dot{a}}=2812\text{J}$$

 $W_{\text{cal}}=?$

$$W_{\text{cal}}=\frac{W_{\dot{a}}}{4,2\text{J}}=\frac{2812\text{J}}{4,2\text{J}}=670\text{cal}$$

Egy fogoly napi átlagos kalória bevitele nem haladta meg az 500cal értéket.

Óraterv (matematika)

tevékenység		módszer	erőforrás	kompetenciák	idő
pedagógus	tanuló				
Óraszám és cím felírása a táblára	Óraszám és cím felírása a füzetbe	tájékoztatás	matematika füzet	esztétikum fejlesztése	1 perc
„Mire utal a cím? Mi lesz a mai óra témája?”	Előzetes ismeretei alapján válaszolnak.	megbeszélés		anyanyelvi komp. beszédkésztség gondolkodás fejlesztése	1 perc
A Gulág Ismeretterjesztő szöveg feldolgozása „Olvassuk el hangosan a kivetített szöveget! Ki vállalja az olvasást?” Ha nincs jelentkező, akkor én választok egy tanulót. Térkép tanulmányozása	Egy tanuló felolvassa a kivetített szöveget, majd megbeszéljük a hallottakat. Ezután tanulmányozzák a térképet! Városok megnevezése, Északi sarkkör megmutatása a térképen.	szövegfeldolgozás frontális munkában (Gulag, Sztálin, Oroszország, Északi sarkkör))	számítógép, projektor, elkészített szöveg	hangos olvasás, figyelem, szövegértés, térképismeret fejlesztése	8 perc
1. feladat megoldása a feladatlapon	Mértékváltás és normálalak felírásának gyakorlása a feladatlapon	feladatmegoldás közösen (Kolima folyó)	számítógép, projektor, feladatlap	szövegértés, térképismeret, számolási készség fejlesztése	5 perc
2. feladat megoldása a feladatlapon	Sorbarendezés (ismétléses permutáció) gyakorlása	feladatmegoldás közösen (Toma András)	számítógép, projektor, feladatlap	szövegértés, számolási készség fejlesztése	5 perc
3./A feladat megoldása a feladatlapon	Osztópárok, számok prímtényezős felbontásának gyakorlása. Új ismeret: osztók száma meghatározásának módja	feladatmegoldás közösen	számítógép, projektor, feladatlap	szövegértés, számolási készség	10 perc
3./B feladat megoldása a feladatlapon	Feladatmegoldás a feladatlapon	önálló munka	számítógép, projektor, feladatlap	gondolkodás, számolási készség	5 perc

				fejlesztése	
3./B feladat ellenőrzése	Ellenőrzés	ellenőrzés	feladatlap		2 perc
4. feladat megoldása Összes lehetőség megtalálása módjának bemutatása	Feladatmegoldás a feladatlapon	feladatmegoldás közösen	feladatlap	gondolkodás, figyelem, számolási készség fejlesztése	5 perc
Házi feladat kijelölése: 3./C feladat a feladatlapon	Bejelölik a házi feladatot	tájékoztató	feladatlap		1 perc
Óra értékelése. Mit viszel magaddal a mai óráról?	Válaszolnak a feltett kérdésre.	megbeszélés, értékelés		emlékezet, szövegalkotás fejlesztése	2 perc

Mellékletek:

1. sz. információs lap

A Gulag kifejezés alatt a sztálini Szovjetunió egészét behálózó munkatáborrendszert értjük.

A táborokban a sztálini politika bel- és külföldi ellenzőit, hadifoglyokat, más ürüggyel vagy véletlenszerűen elhurcolt polgári lakosokat kemény fizikai munkára fogtak.

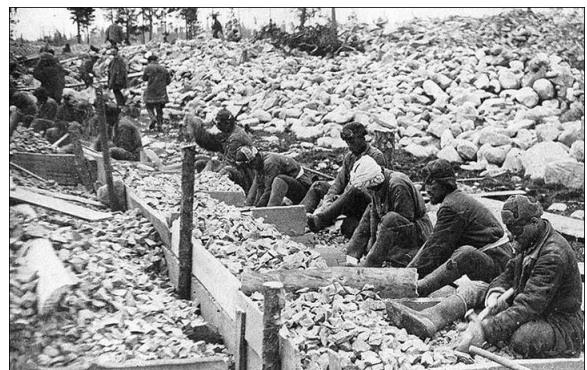
Napi 10–12 órát dolgoztatták őket, miközben élelem- és egészségügyi ellátásukról alig gondoskodtak. Feltételezések szerint Sztálin rémuralma alatt körülbelül 20 millióan haltak meg a táborokban.

Magyarországról körülbelül 700 000 embert deportáltak a Gulagra, közülük 300 000 meghalt a rabság során.

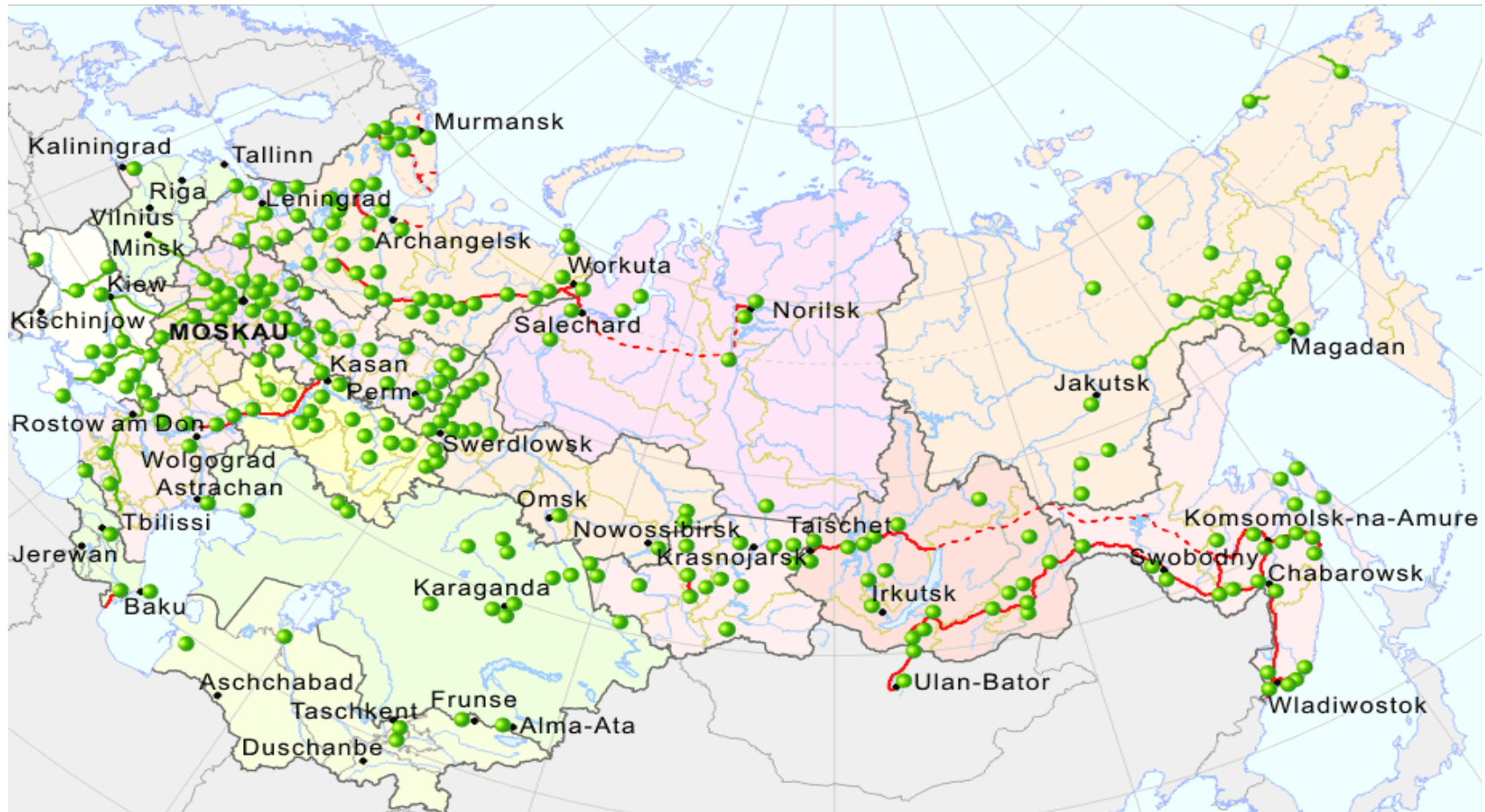

A magyarokat mintegy ezer munkatáborban szórták szét. Legtöbben a Donyeck-medencében dolgoztak a kőszénbányákban, de sokakat deportáltak a Kubányi alföld és a Dél-Urál vidékére, valamint a Fekete-tengeri kikötőkbe, Odesszába és Szevasztopolba.

Kerültek magyarok az északi sarkkörön túl a Kolima folyó vidékére, ahol aranyat kellett mosniuk, illetve Norilszk és Vorkuta vidékére, ahol szintén feketeszenbányákban dolgoztatták őket. Ezen kívül kikötői építkezéseket, erdőirtást, út- és vasútépítést bíztak rájuk.

2. sz. információs lap

Tanulói feladatlap

A szibériai Kolima folyó mentén a Sztálin korszakban tucatnyi láger állt, ahová magyarokat is deportáltak kényszermunkára. A foglyok szenvedéseiről és az itteni körülményekről az igazságot csak a 20. század vége felé ismerhette meg a világ, többek között Varlam Salamov saját élményei alapján írt *Kolimai történetek* című novellaciklusából.

1. feladat:

A Kolima folyó hossza 2129 km. E folyó hosszát fejezd ki méterben, deciméterben, centiméterben és milliméterben. A mérőszámokat írd fel normálalakban is!

$$2129 \text{ km} = \dots\dots\dots m = \dots\dots\dots dm =$$

$$= \dots\dots\dots cm = \dots\dots\dots mm$$

$$2129 \text{ (km)} = 2,129 \cdot 10^3 \text{ (km)}$$

$$\dots\dots\dots (m) = \dots\dots\dots (m)$$

$$\dots\dots\dots (dm) = \dots\dots\dots (dm)$$

$$\dots\dots\dots (cm) = \dots\dots\dots (cm)$$

$$\dots\dots\dots (mm) = \dots\dots\dots (mm)$$

Magyarországon a második világháború végén kezdődtek az elhurcolások, a Vörös Hadsereg által elfoglalt területekről. A „hadifoglyok” összegyűjtése – akiknek többsége nem katona, hanem polgári lakos volt – 1944 őszén kezdődött. A táborokba azok a rabok kerültek, akiket a magyar hatóságok közreműködésével a szovjet hadbíróságok ítélték el háborús bűntett vádjával, legtöbbször alaptalanul.

2. feladat:

Az 1944 szám számjegyeit (1, 9, 4, 4) hányféleképpen lehet sorba rendezni?

Írd fel az összes lehetséges elrendezést!

Sztálin halála (1953) után a Gulag-táborokból kezdték hazaengedni a foglyokat, a csoportos szabadon bocsátások 1956 elejéig tartottak. Extrém példa a legutolsóként a 2000-ben hazaérkezett Toma András, akire egy orosz ideggyógyintézetben találtak rá.

3. feladat:

A) Sorold fel 1953 pozitív osztóit! (Segítségére lehetnek az osztópárok, illetve a prímtényezős felbontás.)

B) Sorold fel 1956 pozitív osztóit! (Segítségére lehetnek az osztópárok, illetve a prímtényezős felbontás.)

C.) Sorold fel 2000 pozitív osztóit! (Segítségére lehetnek az osztópárok, illetve a prímtényezős felbontás.)

4. feladat:

Hányféleképpen lehet kiolvasni az ábráról **TOMA ANDRÁS** nevét, ha csak jobbra és lefelé haladhatsz az ábrákon?

T O M A

A N D R

O M A

N D R Á

M A

D R Á S

A

MEGOLDÁSOK:

1.) $2129 (2,129 \cdot 10^3) \text{ km} = 2129000 (2,129 \cdot 10^6) \text{ m} = 21290000$

$(2,129 \cdot 10^7) \text{ dm} = 212900000 (2,129 \cdot 10^8) \text{ cm} = 2129000000$

$(2,129 \cdot 10^9) \text{ mm}$

2.) $1944 \quad 9144 \quad 4419$

$1494 \quad 9414 \quad 4491$

$1449 \quad 9441 \quad 4194$

4149

4941

4914

Összesen: $P_4^2 = \frac{4!}{2!} = \frac{4 \cdot 3 \cdot 2 \cdot 1}{2 \cdot 1} = 12$

3.) A) $1953 = 3 \cdot 3 \cdot 7 \cdot 31$ Az osztók száma összesen: $3 \cdot 2 \cdot 2 = 12$

Ezek növekvő sorrendben: 1, 3, 7, 9, 21, 31, 63, 93, 217, 279, 651, 1953

B) $1956 = 2 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 163$ Az osztók száma összesen : $3 \cdot 2 \cdot 2 = 12$

Ezek növekvő sorrendben: 1, 2, 3, 4, 6, 12, 163, 326, 489, 652, 978, 1956

C) $2000 = 2^4 \cdot 5^3$ Az osztók száma összesen: $5 \cdot 4 = 20$

Ezek növekvő sorrendben: 1, 2, 4, 5, 8, 10, 16, 20, 25, 40,
50, 80, 100, 125, 200, 250, 400, 500, 1000, 2000.

4.) TOMA kiolvasása 8 féleképpen, ANDRÁS kiolvasása 10 féleképpen;

ezért TOMA ANDRÁS kiolvasása összesen $8 \cdot 10 = 80$ féleképpen lehetséges.

Óraterv (német nyelv)

Einleitung (5 Minuten)

Der Gulag-Assoziationsspiel (Wörter und Ausdrückesammeln)

Zusammenfassung der Informationen(Mit den WörternSätze bilden)

Ansehen des Filmes (Haya-LeaDetinko-WieichStalinsGulagüberlebte / <https://www.youtube.com/watch?v=0XAHrVTi5XI/> **18 Minuten**)

Zusammenfassung des Inhalts(frontaleKlassenarbeit) (3 Minuten)

Haya-Lea wurde in der damals in Ostpolen gelegenen Stadt Riwne (Rovno) geboren. Heute gehört diese Stadt zur Ukraine. Haya-Lea wurde traditionell jüdisch erzogen, und als Jugendliche schloss sie sich der zionistischen Jugendorganisation Hashomer Hatzair an und wollte wie ihre ältere Schwester nach Palästina auswandern. Aber 1939 marschierte die Sowjetunion in Ostpolen ein, und Haya-Lea wurde aufgrund ihrer Mitgliedschaft in Hashomer Hatzair zu 10 Jahren Zwangsarbeit in Sibirien verurteilt. Der Rest der Familie blieb zurück, nicht tahnend, dass bald deutsche Truppen die Stadt einnehmen würden. Haya-Lea überlebte den Gulag und zog nach Leningrad (heute St. Petersburg), wo sie 2002 ihre Lebensgeschichte mit Centropateilte. Dieser Film ist Haya-Lea gewidmet, die kurz nach dem Interview verstarb.

Individuelle Aufgabe – Global- Verstehen

Entscheiden Sie ob die Aussagen richtig oder falsch sind und finden Sie die richtige Antwort! **(15 Minuten)**

1. Wo wurde Haya-Lea geboren?
 - a. Russland
 - b. Ostpolen
2. Wo liegt die Stadt Rovno?
 - a. Ungarn
 - b. Ukraine
3. Sie wurde erzogen.
 - a. christlich
 - b. jüdisch
4. Wohin wollte sie auswandern?

a. *Palästina* b. Israel

5. Wie lange hat sie in Sibirien gearbeitet?

a. *10 Jahre* b. 10 Monate

6. Ist ihre Familie auch mit ihr ausgewandert?

a. Ja b. *Nein*

7. Hat sie den Gulag überlebt?

a. *Ja* b. Nein

8. Wo lebte sie nach dem Gulag?

a. in Moskau b. *in Leningrad*

9. Mit wem teilte sie ihre Lebensgeschichte mit?

a. *mit Centropa* b. mit Osteuropa c. mit Europa

10. Wie alt ist Haya – Lea?

a. 98 b. *sie lebt nicht mehr*

Die Bewertung der Stunde und die Arbeit der Schüler(4 Minuten)

English

Lesson Plan Gulag

I. Introduction – Bevezetés (6' minutes – 6 perc)

a. Match the pairs. Párosítás (There are cards on the board. Kártyák vannak a táblán)

work	potato	kegyetlenség	tábor
nettle	camp	burgonya	csalán
mine	cruelty	dolgozni	bánya

b. Make sentences with these words. Alkoss mondatokat a szavakkal! (6' minutes – 6 perc)

For example: People ate lot of potatoes in Gulag.

II. Speaking/Beszéd

Picture description – Képleírás (6' minutes – 6 perc)

Tell me sentences about these pictures.

What are they doing? – Mit csinálnak?

What are they wearing? – Mit viselnek?

Where are they? – Hol vannak?

- Where did she want to emigrate?
- Palestina b. Israel

- How much time did she work in Siberia?
- 10 years b. 10 months

- Did her family go with Haya-Lea?
- yes b. no

- Did she survive the Gulag?
- yes b. no

- Where did she live later?
- in Moscow b. in Leningrad

- How old is Haya-Lea?
- 98 b. She died

- Where did she share her story?
 - in Leningrad b. in Moscow

V. Check-up/Ellenőrzés (3' minutes – 3 perc)

VI. Assessment/Értékelés (2' minutes – 2 perc)

A könyvtári feladatok elemei

Modulterv

A modul témája, célja: Információ gyűjtése a Szovjetunióba hurcolt politikai foglyokról és kényszermunkásokról, források kutatása és használata

Célcsoport: szakgimnázium, szakközépiskola évfolyamai

Javasolt időkeret: 170 perc

Előfeltétel-tudás: az adott kor, történelmi eseményeinek ismerete; könyvtárhasználati ismeretek (bibliográfiai leírás; katalógushasználat; internetes források, hivatkozások)

Eszközigény: filcek, csomagolópapír, olló, A/4-es lapok, laptopok, wifi, projektor

A modulba integrált tantárgyak: történelem, társadalomismeret, etika, erkölcstan, informatika, magyar nyelv és irodalom, könyvtárhasználat

Fejleszthető kompetenciák:

- szociális kompetenciák
- toleranciakészség
- szövegértés
- problémamegoldó képesség
- együtt (és egymástól való) tanulás képessége - feladatok el/megosztása („munkamegosztás”)
- divergens gondolkodás fejlesztése
- IKT kompetencia fejlesztése
- információforrások megismerése, használói szintű elsajátítása

Tervezési szempontok	Az óraterv/modulterv
Mi az óra produktuma, hogyan bizonyítható a megszerzett információ beépülése?	Fogalomtérképek, jegyzetek, word dokumentumok, microsoft-fiók - mappa, feladatlapok, kilépőkártyák
Munkaforma	csoportmunka: 4 fős csoportok, egy 24-28 fős osztályban (6 ill. 7 csoport)

Óraterv

Ráhangelődés 9'			
	Lépések	Eszköz	Idő
1.	Köszöntés, foglalkozás céljának ismertetése, történelmi ismeretek, előzetes tudás felidézése, összegyűjtése Csoportalkotás – molekula módszer (véletlenszerű csoportok) Csoportnév választása, csoporton belüli szerepek elosztása (jegyző, nyomolvasó, csendkapitány, eszközfelelős) Eszközök kiosztása, színes filc választása	4 színű filc, csomagolópapír	5' 4'
Jelentésteremtés 138'			
2.	Csoport mozaik: Adott melléklet feldolgozása, majd közösen fogalomtérkép készítése	1. sz. melléklet filcek, A/4-es lap, csomagolópapír	25'
3.	Fogalomtérképek bemutatása	fogalomtérképek	8'
4.	Keresés a Google oldalon a témában Forrás pontos megadása egy word dokumentumban (mentés saját néven)	laptopok, wifi, A/4-es papír, csomagolópapír, filcek, 2.számú melléklet (segédlet a kereséshez)	20'
5.	Dokumentumok, információforrások keresése helyi és az országos közös könyvtári katalógusban, bibliográfia összeállítása egyénileg (tanulónként min. 2-2 bibliográfiai leírás)	laptop, wifi, A/4-es lap; filc vagy toll, 3. és 4. sz. segédlet	30'
6.	SZÜNET		5'

7.	Keresés az elektronikus könyvtárban – történetek vagy csak URL word-be másolása (a csoport tagjai döntenek el)	laptop, wifi	10'
8.	NAVA – keresés a Nemzeti Audiovizuális Archívumban (Forrás megadása egy word dokumentumban)	laptop, wifi	10''
9.	Fortepan – keresés a Fortepan felületén és a Google oldalon (Forrás megadása a word dokumentumban, képek mentése)	laptop, wifi	10'
10.	A csoportok tagjai egyeztetnek, bemutatják egymásnak a munkájukat	laptop, wifi	10'
11.	OneDrive használata 1. minden csoportban a nyomolvasó hoz létre egy mappát és osztja meg a mappa elérhetőségét e-mail-ben 2. microsoft-fiók regisztráció tanulónként (nem kötelező)	laptop, wifi, projektor	10'
Reflektálás 19'			
12.	Mappák megosztása a tanárral/könyvtárossal A csoportok munkájának bemutatása szóban – legérdekesebb, legfontosabb információk kiemelése	laptop, wifi	15'
13.	Kilépőkártya írása (Mi tetszett? Mi nem tetszett? Miért?)	egyéni reflexiók	8'

Tanulói oldal

1. feladat:

Osszátok el egymás között a kapott szöveget négy egyenlő részre, majd készítsen mindenki önállóan egy jegyzetet!

Az olvasottak alapján készítsetek közösen egy fogalomtérképet! (Figyeljete a színekre, mert úgy ellenőrizhetjük, hogy mindenki dolgozott.)

2. feladat: Keresés a Google segítségével

Keressetek oldalakat, cikkeket a témában! A teljes link megadásához mindenki nyisson egy word dokumentumot! Ettől a feladattól kezdve minden munkátok ebbe a dokumentumba másoljátok!

Az URL forrást ide írjátok be a **.hu** részig (pl. <http://www.valosagonline.hu>). (filmek-színekre figyeljete)

1. tanuló

forrása:.....

2. tanuló

forrása:.....

3. tanuló forrása.:

.....

4. tanuló forrása:

.....

3. feladat: Dokumentumok, információforrások keresése helyi és az országos közös könyvtári katalógusban, bibliográfia összeállítása.

Keressetek a témában az alábbi könyvtári katalógusokban!

www.jalicskonyvtar.webnode.hu

Keressetek a könyvtár online katalógusában a választott témákban, és a word dokumentumotokba írjátok le legalább két találat adatait az alábbi sorrendben (ha van eredménye a keresésnek)!

A könyv témája:

szerzője:

címe:

kiadó neve:

kiadás helye, ideje:

3.2. A kaposvári Takács Gyula Könyvtár katalógusában keressetek az általatok választott témában könyvet és írjátok le a könyv adatait! www.mvkkvar.hu / Katalógus (felső menüben)

Könyv témája:

szerzője:

címe:

kiadó neve:

kiadás helye, ideje:

3.3. Kattintsatok újra a könyvtár weboldalára www.mvkkvar.hu , majd az Ugródeszkára, Online katalógusok. Ezután [Közös katalógusok, lekérdező felületek](#) –re kattintva elértek az országos, KÖZÖS katalógust. Kattintsatok a MOKKA mozaikszóra és keressetek a témában 2-2 könyvet!

A találatokat másoljátok be a word dokumentumba, majd alakítsátok át a leírás formátumát az alábbi, bibliográfiai leírás szerint. (További segítség a segédanyagban.)

Szerző neve: Cím. Kiadós helye: kiadó neve, kiadás éve

4. feladat: Keressetek a témában a Magyar Elektronikus Könyvtárban!

<http://mek.oszk.hu/>

Kettő találat URL-jét másoljátok be a word dokumentumotokba!

5. feladat Keresés a NAVA - <http://nava.hu/> a Nemzeti Audiovizuális Archívumban

Kettő találat URL-jét másoljátok be a word dokumentumotokba!

6. feladat Keresés a Fortepan és a Google - képgyűjteményében! (Tipp: dátum szerinti keresés)

A talált képeket illesszétek be a word dokumentumotokba!

Mentések el a munkátokat! A word dokumentumotok neve a saját nevetek legyen!

7. feladat Válasszatok ki valakit, aki létrehoz magának egy Microsoft-fiókot!

<https://www.microsoft.com/>

A többiek lépjenek be az e-mail fiókjukba!

Microsoft-fiók létrehozónak: A regisztráció/belépés után az OneDrive rendszerre (két felhő) kell kattintani. Belépés után hozz létre egy GULAG nevű mappát. Ide töltsd fel a mentett word dokumentumodat, majd oszd meg a többiekkel (a könyvtárossal is) e-mailben!

Mellékletek

1. sz. melléklet:

Milyen volt és hogyan funkcionált Szovjetunió-szerte a Gulág táborrendszer?

Javítómunka-táborok Főigazgatósága, mely 1930-ban jött létre. A sztálini Szovjetunió egészét behálózó munkatáborrendszer volt, ahol az elhurcoltak kemény fizikai munkát végeztek napi 12-14-16 órában, embertelen körülmények között, melyhez párosult a kíméletlen bánásmód, az éhezés, a ruhátlanság, a sivár életkörülmények és a zord éghajlat, miközben egészségügyi ellátásukról egyáltalán nem gondoskodtak.

Szibériai kényszermunkatáborok már **a cári Oroszországban is működtek (Katorga) és az 1917-es bolsevik forradalom után is (Ulag), Lenin politikai ellenfeleinek száműzetése**

céljából. Az 1937-es nagy tisztogatás során már 8 millióan dolgoztak a sztálini rabszolgatáborokban.

1939-ben a GUPVI (Hadifoglyok és Deportáltak Táborainak Főigazgatósága) 340 nagy és 4.000 kisebb munkatábort hozott létre. Egy 1943-ban hozott új törvény lehetővé tette, hogy a hadifoglyokat **15-25 év kényszermunkára** is elítélhessék. A Szovjetunióban élők nagy százaléka folyamatosan börtönben, vagy munkatáborokban élt. A sztálini tervgazdaság óriási irányszámai egyrészt olesó munkaerőt igényeltek, másrészt a rendszer a megfélemlítésre is szolgált. A táborok már központi szerepet játszottak a szovjet közgazdaságban. A kemény fizikai munka, az örök brutalitása, az állandó éhezés és a rossz időjárás miatt **a foglyok halálozási aránya átlagosan a 80 %-ot is elérte.**

A kb. 5.700 fogoly,- munka,- és büntetőtáborban 25-30 millió ember lelte halálát.

A Szovjetunió nem volt nemzetállam. A húszas évek elején a szovjet nemzetiségi politika stabilitása érdekében a különböző etnikumok megerősítését szorgalmazta. Az **erőszakos kollektivizálást** követő éhínség és nyomor elől a határ menti területeken élő lengyelek, finnek, lettek, észtek és bolgárok megpróbáltak tömegesen az anyaországba szökni, ezért kiszélesítették a határsávokat.

1930-ban megkezdődtek az etnikai tisztogatások, a tömeges deportálások, ki-és áttelepítések, internálások. Ez a nagy etnikai átrendezés egybeesett a Gulag-birodalom kiépítésével és **a társadalom bizonyos csoportjainak részleges, ill. teljes megsemmisítésével.**

A szovjet életformától elválaszthatatlan volt **a korrupció és a javak törvénytelen eltulajdonítása,** melynek oka nemcsak a háború, hanem a szovjet gazdálkodásra jellemző szervezetlenség és a hanyagságból adódó pazarlás volt. A túlélők elmondása szerint a szovjet társadalom a lopásra épült. Mindenki lopott mindenkitől.

Az 1945-ös „felszabadításnak” nevezett szovjet uralom a legtöbb magyar számára a magyar nemzet erőszakos megbecstelenítése volt. A sztálini szocializmus a kényszermunkát a szovjet nép megtizedelésére és a környező országok megfélemlítésére használta. A csaknem fél évszázados kommunista uralom alatt a magyar nemzet olyan szellemi agymosáson esett át, mely teljesen kitörölte belőle a szovjet hadsereg által elkövetett rémtettek, a „málenkij robotra” és a szibériai fogságba elhurcolt százezrek szenvedéseinek emlékét.

A Magyarországról elhurcolt hadifoglyok és civil lakosság száma kutatások szerint elérte 950.000 főt. Ebből 300.000 katona a nyugati szövetségesek fogoly-és munkatáboriba, 650-700.000 katona és civil lakos a Gulag táboriba került.

A 650-700.000 elhurcolt között 140.000 magyarországi és 60.000 erdélyi, valamint kárpátaljai ártatlan polgári személy volt (összesen 200.000), akiknek 90-95 %-a halt

meg a táborokban. A 450-500.000 hadifogoly 60-70%-a, azaz 300-350.000 katona vesztette életét.

Az 1945-ös szovjet megszállás súlyos atrocitásokkal járt Magyarországon. **Erőszakoskodás, rablás, a lakosság deportálása a hadijog teljes figyelmen kívül hagyásával.** A szovjet katonai hatóságok az 1944. dec. 21-én létrejött Ideiglenes Magyar Kormányt figyelmen kívül hagyva, annak tudta és beleegyezése nélkül nekiláttak **az ország egész ipari gépezetének leszereléséhez és Szovjetunióba szállításához. Megkezdték a munkaképes fiatalok deportálását a Gulagokba.** Az ország kifosztása és az ártatlan polgári személyek elhurcolása **a győztes hatalmak hallgatólagos beleegyezésével történt!**

Magyarországon közel **80 fellelvő és 10 gyűjtőtábor működött.** Innen szállították a foglyokat marhavagonokban tovább a Gulag táborrendszerébe. A foglyok egy része politikai elítéltekből állt, akiket valamilyen állítólagos rendszer ellen elkövetett politikai bűn miatt ítélték el 10-25 év közötti szibériai száműzésre. Nagy részük középiskolás korban volt. A katonai bíróságok a tárgyalásokat mindig orosz nyelven bonyolították le, **azt sem tudták az elítéltek, mit írnak alá.**

1951-ben az ENSZ létrehozott egy bizottságot a világ különböző részein dolgoztatott kényszermunkások és hadifoglyok helyzetének feltárására. A bizottság több éven át hatalmas mennyiségű adatot gyűjtött össze a többek között német, magyar, balti, román, finn és lengyel foglyokról, valamint a belső deportálásokról. **A nemzetközi felháborodás miatt 1953 és 1956 között tömegesen kezdték el hazaszállítani a még életben lévő német foglyokat.** Ezekkel a hullámokkal több ezer magyar fogoly is visszatérhetett hazájába, ahol sajnos 1990-ig hallgatásra voltak kényszerítve és politikai meghurcoltatásokban volt része a többségében rokkant túlélőnek.

Szovjet mintára működtek ilyen táborok Csehszlovákia, Lengyelország, Magyarország, NDK, Bulgária, Románia és Mongólia területén is. 1950-től a hadifogolytáborok is átalakultak büntetőtáborokká. A Gulag-rendszer felszámolásáról Sztálin 1953-ban bekövetkezett halála után esett szó, de **csak 1956-ban kezdték meg a foglyok felszabadítását. Az intézményrendszert teljesen csak 1960-ban szüntették meg, de a politikai megfélemlítés később is tovább élt a KGB hatáskörében.**

Forrás: http://tanulas.network.hu/blog/tanulas_klub_hirei/milyen-volt-es-hogyan-funkcionalt-szovjetunio-szerte-a-gulag-taborrendszer utolsó letöltés: 2016. március 18.

2. sz. melléklet

Szabadszavas keresés - segédlet

Keresési technikák az interneten

Képet, szöveget, zenét, stb. sokféle módon kereshetünk az Interneten. A legcélszerűbb, ha a keresésre kialakított webhelyek (Keresők) segítségével keresünk. A keresők alapvetően kétféle módon működnek: vannak tematikus keresők és kulcsszavas keresők.

A tematikus keresők:

Témakörökből választhatunk. A témaköröket egyre jobban szűkíthetjük. A kiinduló oldalanként szolgáló ...lap.hu oldalak szintén témák szerint csoportosítják a weboldalakat

Kulcsszavas keresés:

A kulcsszavas keresés lépései

The diagram illustrates the four steps of a keyword search on Google:

- 1. Írjuk be, mit szeretnénk keresni a kereső címsorába (pl: informatika)**
A screenshot of the Google homepage with the search bar containing the word "informatika".
- 2. Jelöljük be, milyen oldalak között szeretnénk keresni (pl: csak magyar)**
A screenshot of the search filters at the bottom of the page, with "Magyar nyelvű oldalak" (Hungarian language sites) selected.
- 3. Megjelennek a találatok**
A screenshot of the search results page. Red boxes highlight sponsored links at the top and a search result for "Informatika - Wikipédia".

felül mindig az ún. **szponzorált** oldalakat látjuk (ezekért a webhely tulajdonosa fizet a keresőoldal tulajdonosának)

a találatok rövid leírása segít a keresett webhely kiválasztásában

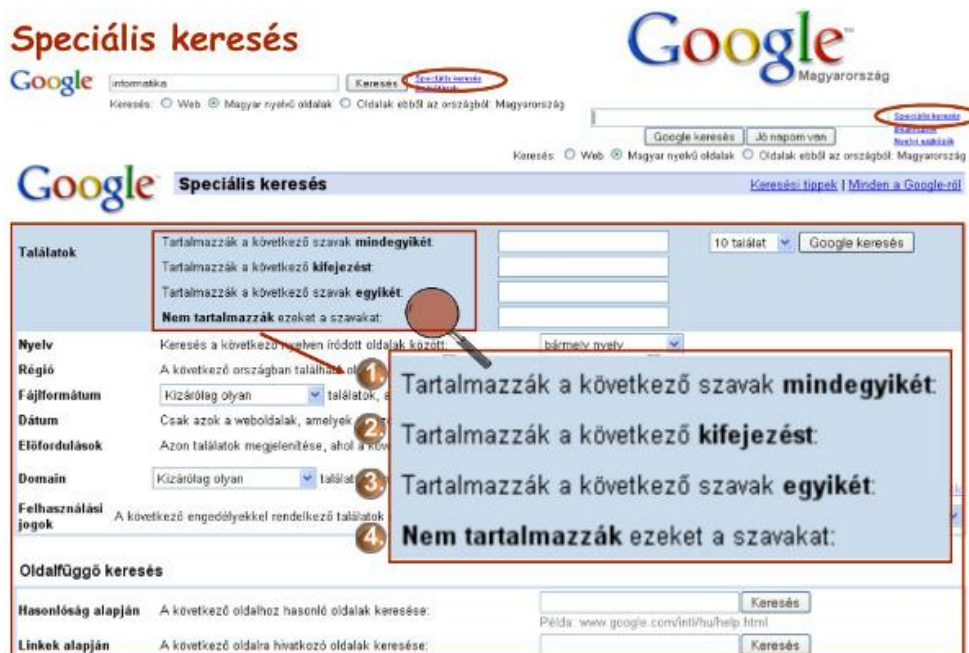
Informatika - Wikipédia
Az **informatika** (legközelebbi angol megfelelője az information technology, IT) önálló tudományág, amely az információk rögzítésével, kezelésével, ...
hu.wikipedia.org/wiki/Informatika - [Tartalomjegyzék](#) - [Hasonlító](#)
- 4. A találatokat megjelenítő oldalak között a keresőoldal alján tudunk lapozni (lépkedni)**
A screenshot of the bottom of the search results page, showing the "Előző" (Previous) and "Következő" (Next) navigation links.

Speciális keresés

A találatok listáját szűkíthetjük a speciális keresési lehetőségek beállításával.

Megadhatjuk, hogy:

1. Mely szavak forduljanak elő biztosan a keresésben (logikai **ÉS** kapcsolat).
2. Mely kifejezések forduljanak elő biztosan a keresésben (lehet szóközl!).
3. Melyek közül szerepeljen valamelyik (logikai **VAGY** kapcsolat).
4. Melyek azok, amelyek biztosan ne forduljanak elő a keresésben (logikai tagadás).

Segítség az internetes forrás, hivatkozás leírásához

Példa

1. Kis Jenőné: Az élet. URL: www.kisjenoneazelet.hu utolsó letöltés: 2016. március 18.
2. Várdy Béla - Várdy Huszár Ágnes: Kannibalizmus a szovjet Gulag rabszolgatáboraiiban. URL: <http://www.valosagonline.hu/index.php?oldal=cikk&cazon=740&lap=0> utolsó letöltés: 2016. március 18.

A segítség forrása:

Kulcsszavas keresők In: Informatika: ingyenes elektronikus tananyag (kész. Gál Tamás) URL: http://informatika.gtportal.eu/index.php?f0=intrenet_ker_02 Utolsó letöltés: 2015. október 6.

Tematikus keresők In: Informatika: ingyenes elektronikus tananyag (kész. Gál Tamás)

URL: http://informatika.gtportal.eu/index.php?f0=intrenet_ker_01

Utolsó letöltés: 2016. február 13.

Speciális keresők In: Informatika: ingyenes elektronikus tananyag (kész. Gál Tamás)

URL: http://informatika.gtportal.eu/index.php?f0=intrenet_ker_03

Utolsó letöltés: 2016. február 13.

3. sz. melléklet: Keresés a katalógusban - segédlet

Keresés az interneten- Könyvtári katalógusban

A katalógus

A könyvtárban minden könyvről készül egy leírás, amit cédulára írnak.

A katalógus gyűjti össze a könyvtárban található összes könyvet, az ábra szerinti meghatározott leírási szabvány alapján. Napjainkban már elektronikus formában tárolják a katalóguscédulára írt adatokat. Az online katalógusokat elértek a könyvtárak honlapján keresztül.

A katalógus típusai

1. cédulakatalógus (fenti ábra)

A hagyományos papíralapú katalógus nem más, mint különböző szempontok szerint rendezett cédulák összessége, amelyben minden katalóguscédula egy-egy művet jelöl.

A könyvtár minden beszerzett dokumentumáról leírást készít.

A katalóguscédula tartalmazza a dokumentum formai és tartalmi ismérveit, valamint raktári jelzetét.

2. Tárgyszó-katalógus: a könyvek tartalmát egy-két szóval is kifejezhetjük, ezek alapján is kereshetők a könyvek a könyvtárban (pl. matematika, filozófia, történelem)
3. Szakkatalógus: Egyetemes Tizedes Osztályozás (ETO) szerinti katalógus. Az ETO számjegyekkel fejezik ki az emberi tudás fogalmait. Nyelvektől és írásmódtól független, ezért az egész világon alkalmazzák. Ez a rendszer egyben nemzetközi szabvány is.

4. Elektronikus katalógus: Az elektronikus katalógus más néven számítógépes adatbázis ma már a nagyobb könyvtárakban kiváltotta a hagyományos katalógust, amelynek építését a legtöbb helyen lezárták. A könyvtárak többsége számítógépre vitte a náluk található gyűjtemény katalóguscéduláit. A számítógép-terminál a könyvtárak elmaradhatatlan részévé vált, amely nagymértékben felgyorsítja a dokumentumok visszakeresését. A katalógus az adatokat visszakeresésre alkalmas módon tárolja és biztosítja közvetlen megtekintésüket. A katalógusok számítógépre vitelével egy időben a könyvtár más munkafolyamatait is gépesítették. Ezek a rendszerek ma már teljesen integráltak, a teljes ügyvitel gépesített. Kereshetsz cím, szerző, tárgyszó alapján a katalógusban.

4. sz. melléklet: bibliográfiai leírás minta

Információ gyűjtése a könyvekből

Bibliográfiai hivatkozás: fontos az adatok sorrendje, központosítás

Szerző neve: Mű címe. Kiadás helye: Kiadó neve, kiadás éve, összes oldalszám

Kis István: Szeretem a könyvet. Bp.: Móra Kiadó, 2002. 325 p.

Ha a könyvnek háromnál több szerzője van:

Mű címe (ha van: szerkesztő, összeállító). Kiadás helye: Kiadó neve, kiadás éve, összes oldalszám

Forgató(s)könyv

(minta lapok)